

een rechterlijke visie op het gebruik van attesten in familiale aangelegenheden

Dirk Van Overloop
Ere-kamervoorzitter
Hof van beroep Antwerpen

familierechtbank \neq jeugdrechtbank

- ▶ “inter partes”

- ▶ geschil tussen de ouders

- ▶ ouderlijk gezag

- ▶ verblijfsregeling

- ▶ centen

- ▶ “erga omnes”

- ▶ OM versus de ouders, de minderjarige

- ▶ VOS

- ▶ MOF

- ▶ jeugdsanctierecht

minderjarige patiënt

- ▶ leeftijd en maturiteit
- ▶ persoonlijkheid, aard van geneeskundige verstrekking, sociale en familiale toestand
- ▶ oordeelsbekwaamheid

- ▶ **relatief en evolutief**

uitoefening ouderlijk gezag

- ▶ gezamenlijk
- ▶ exclusief
 - ▶ geheel of gedeeltelijk
- ▶ derde te goeder trouw:
vermoeden dat één
ouder handelt namens
beide ouders

USUS
MAGISTER
EST
OPTIMUS

casus

- ▶ minderjarige (12 jaar) wordt door de rechter gehoord
- ▶ overhandigt een medisch attest onder gesloten omslag met vermelding 'vertrouwelijk'
- ▶ mondelinge mededeling: mag niet aan vader kenbaar gemaakt worden
- ▶ tegensprekelijk karakter van de procedure

medisch attest

- ▶ *“ondergetekende arts is van oordeel dat om medische redenen de minderjarige permanent bij moeder moet verblijven”*

casus medisch attest

- ▶ *“mevrouw heeft door de scheiding een diepe depressie doorgemaakt, zij heeft zoveel mogelijk contact met de minderjarige nodig voor haar verdere genezing”*
- ▶ **belang van het kind**

casus medisch attest

- ▶ *“na op heden ondervraagd en/of onderzocht te hebben de volgende patiënt” (minderjarige)*
- ▶ *“verklaar ik dat omwille van het vrijwaren van de geestelijke gezondheidstoestand van de minderjarige op heden een verlengd verblijf bij moeder aangewezen is, alsook een onderbreking van de schoolse activiteiten”*

casus

- ▶ minderjarige 16 jaar
- ▶ heeft bij het horen door de rechter een brief bij van de behandelende kinderpsychiater
- ▶ werd besproken
- ▶ wordt gehecht aan het verslag en medegedeeld aan beide ouders

attest

- ▶ *minderjarige weigert naar vader te gaan wegens traumatische jeugdervaringen, bevestigd door klinisch onderzoek*
- ▶ *posttraumatische stressstoornis met verhoogd risico op suicide*
- ▶ *er is slechts een begin van verwerking van de traumatische herinneringen*

attest (vervolg)

- ▶ *om verantwoord hulp te kunnen bieden en een risico op suicide te helpen beheersen, ondersteunt ondergetekende kinderpsychiater de vraag van de minderjarige om thans geen contact te leggen met vader en het initiatief daartoe bij de minderjarige zelf te laten*

vonnis familierechtbank

- ▶ vader krijgt een principieel omgangsrecht, enkel uit te oefenen met instemming en akkoord van de minderjarige

casus

- ▶ minderjarige 6 jaar, zit tweede maal in laatste kleuterklas
- ▶ verblijfsregeling week om week
- ▶ in week vader: kind gaat gewoon naar school
- ▶ in week moeder: bijna elke keer afwezigheden van één of enkele dagen, gedekt door medische attesten

arrest hof van beroep (?)

- ▶ *“er rijzen vragen bij de medische attesten en vooral ook bij de frequentie”*
- ▶ aanstelling deskundige
 - ▶ kind onderzoeken
 - ▶ attesten opvragen bij de school en toetsen aan eigen bevindingen

casus attest

- ▶ *moeder legt een attest neer van een huisarts waarbij deze vaststelt - op foto's die moeder toont - dat het kind zwaarlijvig is en best een dieet zou volgen*
- ▶ *de arts merkt daarbij op dat er een sterk spanningsveld is tussen de beide ouders*

vonnis familierechtbank

- ▶ *het attest is niet van de vaste huisarts van de minderjarige*
- ▶ *de rechtbank gaat er van uit dat de minderjarige niet werd gezien tijdens een consult*
- ▶ *uit de stukken van vader blijkt dat hij door de eigen huisarts wel degelijk werd doorgestuurd naar een pediatrisch diëtist; vader volgt de problematiek gepast op*

casus

- ▶ minderjarige (10 jaar), “multiple problematiek” (opvolging CLB, logopedie, OCJ)
- ▶ overeenkomst na tussenkomst Triangel:
 - ▶ globaal medisch dossier bij huisarts X
 - ▶ die zal geraadpleegd worden afwisselend tussen partijen en wanneer dit nodig is
- ▶ minderjarige wordt ook gevolgd door een pediater

casus (vervolg)

- ▶ eenzijdig initiatief vader:
 - ▶ raadpleegt huisarts Y
 - ▶ die verwijst minderjarige naar neuroloog
 - ▶ die verwijst verder naar kinderneuroloog
- ▶ via advocaten wordt moeder op de hoogte gebracht van uitgestippeld traject van aantal onderzoeken
- ▶ moeder verzet zich daartegen

vorderingen vader

- ▶ exclusieve uitoefening ouderlijk gezag voor medische opvolging minderjarige
- ▶ moeder verplichten mee te werken aan onderzoeken en eventuele behandeling (dwangsom)

vorderingen moeder

- ▶ exclusieve uitoefening ouderlijk gezag
- ▶ omgangsrecht vader beperken

medische attesten

- ▶ huisarts X: *“er is geen afdoende reden tot verder onderzoek”*
- ▶ huisarts Y: *“ondergetekende blijft bij de verwijzing naar een neuroloog”*

vonnis familierechtbank

- ▶ verslag Triangel: *“conflict tussen ouders staat teveel op de voorgrond, ten koste van focus op de minderjarige”*
- ▶ er was een akkoord over huisarts X en die volgt de minderjarige al enige tijd
- ▶ ook opvolging door CLB, pediater, OCJ: geen signalen dat verder onderzoek nodig is
- ▶ **alle vorderingen afgewezen**

casus

- ▶ eerdere procedure:
 - ▶ moeder woont in een ver buitenland
 - ▶ kinderen bij vader en beperkte vakantieregeling, uit te oefenen in België
- ▶ moeder komt wonen in België en start nieuwe procedure
 - ▶ familierechtbank: moeder niet verschenen, vordering afgewezen bij verstek

medisch attest

- ▶ gedateerd 2 dagen voor de zitting van het hof
- ▶ *“mevrouw is 100% ongeschikt om een zittingsdag bij te wonen voor onbepaalde duur”*
- ▶ *“het verlaten van de woning is toegestaan”*

arrest hof van beroep

“het hof heeft vragen bij het attest”

“op grond van het voorgelegde document en gelet op de historiek van het dossier en de eerdere en actuele houding van appellante, met name haar consistent aangehouden afwezigheid in de procedure, oordeelt het hof dat er geen sprake is van uitzonderlijke omstandigheden die een afwijking toestaan op de persoonlijke verschijning van partijen”

casus attest

- ▶ moeder biedt zich aan met de minderjarige (8 jaar)
- ▶ de minderjarige vertoont allerlei blauwe plekken en schrammen + beschrijving
- ▶ *“deze verwondingen zijn ontstaan in de week dat de minderjarige bij vader was”*
- ▶ **dixit**

casus

- ▶ moeder raadpleegt een psychiater voor een minderjarige van 13 jaar
- ▶ na een zestal sessies komt een tussentijdse afrekening, die wordt overgemaakt aan vader
- ▶ vader verzet zich per brief tegen de behandeling
- ▶ psychiater stopt onmiddellijk met behandeling
- ▶ geschil wordt gevoegd bij lopende zaak voor het hof van beroep

attest psychiater

- ▶ *ben geraadpleegd door moeder namens minderjarige, na verwijzing door de huisarts*
- ▶ *na onderzoek is diagnose: psychische aandoening*
- ▶ *advies: therapeutische sessies*
- ▶ *zes sessies gehouden met significante vooruitgang, maar verdere intensieve behandeling nodig*
- ▶ *omwille van met de minderjarige opgebouwde vertrouwensband: geen verdere gegevens*

hoorrecht minderjarige

- ▶ zegt deugd te hebben aan de gesprekken met de psychiater
- ▶ heeft een voorkeur om de huidige verblijfsregeling (een weekend om de 14 dagen bij vader en de rest bij moeder) te behouden

vorderingen vader

- ▶ medisch attest weren uit de debatten
- ▶ behandelende psychiater vervangen, wegens niet neutraal en niet objectief aangesteld
- ▶ inzage van de verslagen van de gehouden sessies
- ▶ verblijfsregeling week om week
- ▶ inspraak voor verdere behandeling en planning van de sessies (*maar niet in 'zijn week'*)

vorderingen moeder

- ▶ behandelende psychiater behouden
- ▶ exclusieve uitoefening van het ouderlijk gezag
- ▶ verblijf van de minderjarige bij vader herleiden tot minimum

arrest hof van beroep

- ▶ wering attest afgewezen
- ▶ vervanging behandelende psychiater afgewezen
- ▶ inzage nota's sessies afgewezen
- ▶ wijziging verblijfsregeling afgewezen
- ▶ exclusief ouderlijk gezag aan moeder, enkel voor deze behandeling
- ▶ vader moet op gelijke wijze als moeder ingelicht worden

“bezint
eer ge begint”

“haast en spoed
is zelden goed”

“schoenmaker
blijf bij uw leest”

“bezint
eer ge begint”

“haast en spoed
is zelden goed”

“schoenmaker
blijf bij uw leest”

